

หลักสูตรยกระดับฝีมือ^๑
สาขา การออกแบบระบบควบคุมนิวแมติกส์
Design of Pneumatic Control Systems

ระยะเวลาฝึกอบรม ๓๐ ชั่วโมง

รหัสหลักสูตร : ๒๔๑๐๐๑๓๐๙๘๓๐๔

สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานฉะเชิงเทรา

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะ การออกแบบระบบควบคุมนิวแมติกส์ด้วยโปรแกรม สำเร็จรูป เช่น โปรแกรม Automation Studio 6.XX หรือโปรแกรม FluidSim
- ๑.๒ เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ความเข้าใจ หลักการทำงานของระบบควบคุมนิวแมติกส์ และระบบควบคุม
- ๑.๓ เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถนำไปปฏิบัติ ในการออกแบบระบบควบคุมนิวแมติกส์ด้วยโปรแกรม สำเร็จรูป และติดตั้งอุปกรณ์ การวิเคราะห์ปัญหาในระบบควบคุมนิวแมติกส์ และการบำรุงรักษาระบบควบคุมนิวแมติกส์

๒. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ฉะเชิงเทรา หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมระยะเวลาฝึก ๓๐ ชั่วโมง โดยผู้รับการฝึกจะต้องมีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ จึงจะสามารถสอบวัดผลได้

๓. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

- ๓.๑ มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป
- ๓.๒ มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก และสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร
- ๓.๓ มีความรู้พื้นฐาน หรือประสบการณ์ในสาขาช่างอุตสาหการ เครื่องกล ไฟฟ้าและอิเลคทรอนิกส์ หรือ
- ๓.๔ มีประสบการณ์หรือประกอบอาชีพทางด้านช่าง หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน สาขา การออกแบบระบบควบคุมนิวแมติกส์

(Design of Pneumatic Control Systems)

ชื่อย่อ : วพ.สาฯ การออกแบบระบบควบคุมนิวแมติกส์

(Design of Pneumatic Control Systems)

๕. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๑	ทฤษฎีพื้นฐานสำหรับงานนิวแมติกส์ การเตรียมลมอัดให้เหมาะสมกับความต้องการของเครื่องจักรและการออกแบบระบบควบคุมระบบนิวแมติกส์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เช่น โปรแกรม Automation Studio 6.XX หรือโปรแกรม FluidSim	๒	๔
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๒	หน้าที่หลักการทำงานและสัญลักษณ์ของอุปกรณ์ทำงานในระบบนิวแมติกส์ อุปกรณ์ทำงานเชิงเส้น อุปกรณ์ทำงานเชิงมุม อุปกรณ์สร้างและหัวจับสัญญาณ	๒	๒
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๓	หน้าที่ หลักการทำงาน โครงสร้างและสัญลักษณ์ของว่าล้วนควบคุมในระบบ นิวแมติกส์ ว่าล้วนควบคุมทิศทาง ว่าล้วนกันกลับ และว่าล้วนควบคุมอัตราการไหล และว่าล้วนร่วงคายไอเสีย	๒	๒
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๔	หน้าที่ หลักการทำงาน โครงสร้างและสัญลักษณ์ของว่าล้วนควบคุมในระบบ นิวแมติกส์ ว่าล้วนควบคุมความดัน ว่าล้วนตั้งเวลา และว่าล้วนนับจำนวน	๒	๒
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๕	หลักการเขียนวงจรนิวแมติกส์	-	๒
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๖	การออกแบบระบบควบคุมอุปกรณ์ทำงานในระบบนิวแมติกส์ เพื่อควบคุมอุปกรณ์ทำงานในระบบนิวแมติกส์ แบบควบคุมโดยตรง และแบบควบคุมโดยอ้อม การออกแบบเพื่อความปลอดภัย (AND) เพื่อสถาาร์ทหลายจุด (OR) และเพื่อเหตุฉุกเฉิน	๒	๒
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๗	การออกแบบระบบควบคุมมากกว่าหนึ่งอุปกรณ์ทำงาน และการออกแบบเพื่อแก้ปัญหาด้าน	-	๔
๒๔๒๐๙๓๒๓๐๘	การวัดและประเมินผล	๑	๑
รวม		๑๑	๑๙
		๓๐	

๖. เนื้อหาวิชา

๒๔๒๐๙๓๒๓๐๑ ทฤษฎีพื้นฐานสำหรับงานนิวแมติกส์ การเตรียมลมอัดให้เหมาะสมกับความต้องการของเครื่องจักรและการออกแบบระบบควบคุมระบบนิวแมติกส์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เช่น โปรแกรม Automation Studio 6.XX หรือโปรแกรม FluidSim (๒ : ๔)

วัตถุประสงค์รายวิชา

๑. เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจถึงหน้าที่ การทำงาน และโครงสร้างในแต่ละส่วนของระบบนิวแมติกส์ อธิบายข้อดี ข้อเสียโดยการเปรียบเทียบระบบนิวแมติกส์ ระบบทางกลและระบบไฟฟ้าได้ เป็นต้น

๒. เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจถึงส่วนประกอบ และหลักการทำงานของระบบควบคุมนิวแมติกส์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เช่น โปรแกรม Automation Studio 6.XX หรือโปรแกรม FluidSim ในการออกแบบระบบควบคุมระบบนิวแมติกส์ได้

คำอธิบายรายวิชา

๑. ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ ความหมายของระบบนิวแมติกส์ ข้อดีและข้อเสีย องค์ประกอบที่สำคัญ ของระบบการผลิตลมอัด การจ่ายลมอัด และการเตรียมลมอัด ชนิดและหลักการทำงานของคอมเพรสเซอร์ การหา ขนาดและชนิดของคอมเพรสเซอร์ให้เหมาะสมต่อแรงดันและอัตราการไหล หน้าที่ของเครื่องระบบความร้อน ชนิด และหน้าที่ของเครื่องทำลมแห้ง ขนาดและการติดตั้งท่อเมนในระบบนิวแมติกได้

๒. ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการออกแบบควบคุมระบบนิวแมติกส์ เช่น สัญลักษณ์อุปกรณ์นิวแมติกส์ การใช้เครื่องมือของโปรแกรมสำเร็จรูปในการออกแบบและควบคุมระบบนิวแมติกส์ได้

๒๕๙๐๙๓๙๓๐๒ หน้าที่หลักการทำงานและสัญลักษณ์ของอุปกรณ์ทำงานในระบบนิวแมติกส์ อุปกรณ์ทำงานเชิง เส้น อุปกรณ์ทำงานเชิงมุม อุปกรณ์สร้างและหัวจับสูญญากาศ (๒ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของอุปกรณ์ทำงานที่ใช้ในการเคลื่อนที่แบบเชิงเส้น ชนิดและหน้าที่ของอุปกรณ์ทำงานที่ใช้ในการเคลื่อนที่แบบเชิงมุม อุปกรณ์สร้างและหัวจับ สูญญากาศ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ ชนิดและหน้าที่ของอุปกรณ์ทำงานที่ใช้ในการเคลื่อนที่แบบเชิงเส้น การ ทำงานของระบบออกสูบทางเดียว การทำงานของระบบออกสูบสองทาง ชนิดและหน้าที่ของอุปกรณ์ทำงานที่ใช้ในการ เคลื่อนที่แบบเชิงมุม อุปกรณ์ทำงานในลักษณะแก่ง อุปกรณ์ทำงานในลักษณะหมุนรอบตัว ชนิดและหน้าที่ของ อุปกรณ์สร้างสูญญากาศได้

๒๕๙๐๙๓๙๓๐๓ หน้าที่ หลักการทำงาน โครงสร้างและสัญลักษณ์ของว่าล์ควบคุมในระบบนิวแมติกส์ ว่าล์ ควบคุมทิศทาง ว่าล์กันกลับ ว่าล์ควบคุมอัตราการไหล และว่าล์เร่งคายไอเสีย (๒ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เกี่ยวกับหน้าที่ หลักการทำงาน โครงสร้างและ สัญลักษณ์ของว่าล์ควบคุมในระบบนิวแมติกส์ ว่าล์ควบคุมทิศทาง ว่าล์กันกลับ ว่าล์ควบคุมอัตราการไหล และ ว่าล์เร่งคายไอเสีย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ โครงสร้าง หน้าที่และการทำงานของว่าล์ควบคุมทิศทาง สัญลักษณ์และ ชนิดของว่าล์ควบคุมทิศทาง การทำงาน โครงสร้าง สัญลักษณ์ และชนิดของว่าล์กันกลับ การทำงานและโครงสร้าง ของว่าล์ควบคุมอัตราการไหล การทำงานและโครงสร้างของว่าล์ควบคุมอัตราการไหลทางเดียว วิธีการควบคุม ความเร็วของระบบออกสูบโดยใช้การควบคุมลมเข้า วิธีการควบคุมความเร็วของระบบออกสูบโดยใช้การควบคุมลมออก ข้อดี ข้อเสียของการควบคุมลมเข้าและการควบคุมลมออก การทำงานและโครงสร้างของว่าล์เร่งคายไอเสีย การนำ ว่าล์เร่งคายไอเสียเพื่อใช้ในงานได้

๒๕๙๐๙๓๙๓๐๔ หน้าที่ หลักการทำงาน โครงสร้างและสัญลักษณ์ของว่าล์ควบคุมในระบบนิวแมติกส์ ว่าล์ ควบคุมความดัน ว่าล์ตั้งเวลา และว่าล์นับจำนวน (๒ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เกี่ยวกับหน้าที่ หลักการทำงาน โครงสร้างและสัญลักษณ์ของว่าล้วนควบคุมในระบบนิวนแมติกส์ ว่าล้วนควบคุมความดัน ว่าล้วนตั้งเวลา และว่าล้วนบันทึกจำนวน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ โครงสร้าง หน้าที่ สัญลักษณ์ และการทำงานของว่าล้วนควบคุมความดัน การทำงานและโครงสร้างของว่าล้วนควบคุมตามลำดับขั้น การทำงาน สัญลักษณ์ และโครงสร้างของว่าล้วนห่วงเวลา ปกติปิด การทำงาน สัญลักษณ์ และโครงสร้างของว่าล้วนห่วงเวลาปกติปิด การทำงาน สัญลักษณ์ และโครงสร้าง ของว่าล้วนบันทึกจำนวนได้

๒๕๙๐๙๓๙๓๐๕. หลักการเขียนวงจรนิวนแมติกส์

(๐ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เกี่ยวกับการออกแบบวงจร การต่อวงจร การจำแนกรหัสของวงจรนิวนแมติกส์ตามมาตรฐาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ การทำงานของเงื่อนไขการควบคุมด้วยระยะเวลา การออกแบบและเขียน วงจรควบคุมการเคลื่อนที่ของระบบอุตสาหกรรมทาง วงจรนิวนแมติกส์แบบอัตโนมัติ วงจรนิวนแมติกส์แบบอัตโนมัติ และ กึ่งอัตโนมัติ การควบคุมด้วยเงื่อนไขการควบคุมด้วยเวลา การควบคุมด้วยเงื่อนไขการควบคุมด้วยแรงดันได้

๒๕๙๐๙๓๙๓๐๖ การออกแบบวงจรนิวนแมติกส์ เพื่อควบคุมอุปกรณ์ทำงานในระบบนิวนแมติกส์ แบบควบคุม โดยตรง แบบควบคุมโดยอ้อม การออกแบบเพื่อความปลอดภัย (AND) เพื่อสตาร์ทหลายจุด (OR) และเพื่อเหตุฉุกเฉิน

(๒ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ การออกแบบวงจร การต่อวงจร แบบควบคุม โดยตรง และแบบควบคุมโดยอ้อม การออกแบบเพื่อความปลอดภัยด้วยว่าล้วนล้มคู่ (AND) เพื่อสตาร์ทหลายจุดด้วย ว่าล้วนเดี่ยว (OR) และเพื่อเหตุฉุกเฉิน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ ระบบควบคุมการทำงานแบบควบคุมโดยตรง แบบควบคุมโดยอ้อม การ ประยุกต์ใช้ว่าล้วนเดี่ยว (OR) เพื่อสตาร์ทหลายจุด การประยุกต์ใช้ว่าล้วนล้มคู่ (AND) และการออกแบบวงจรเพื่อ ความปลอดภัย

๒๕๙๐๙๓๙๓๐๗ การออกแบบวงจรนิวนแมติกส์มากกว่าหนึ่งอุปกรณ์ทำงาน และการออกแบบเพื่อแก้ปัญหาลมต้าน

(๐ : ๔)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เกี่ยวกับการออกแบบวงจรนิวนแมติกส์ที่มีอุปกรณ์ ทำงาน มากกว่าหนึ่งตัว และการออกแบบเพื่อแก้ปัญหาลมต้าน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับ ระบบควบคุมการทำงาน การออกแบบวงจรที่มีอุปกรณ์ทำงานมากกว่าหนึ่งตัว การเขียน Alphabetic with signal flow diagram การเขียน Function diagram การออกแบบวงจรนิวแมติกส์แบบควบคุมลำดับต่อเนื่องโดยใช้ Alphabetic with signal flow diagram และ Function diagram การออกแบบและแก้ปัญหาของวงจรนิวแมติกส์แบบควบคุมลำดับต่อเนื่องที่มีสัญญาณคอมต้านโดย ใช้ลูกกลิ้งทางเดียว ใช้วิธีวิเคราะห์เวลา และใช้การควบคุมแบบคาสเคส

๒๕๑๐๙๓๙๙๐๑ การวัดและประเมินผล

(๑ : ๑)

วัดและประเมินผลความรู้และทักษะของผู้รับการฝึกโดยการทดสอบ

ผู้จัดทำหลักสูตร

(นายสิทธิพร โนนคำ)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

สิบเอก

(ไชยยันต์ บุญบุตร)

หัวหน้าฝ่ายพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายอิทธิพล อิศรากร ณ อยุธยา)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานฉะเชิงเทรา

